

שיחות הר"ן קי"ב

איתא – אם התורה היתה נכתבת בסדר היו יודעין כל ענש ושכר של כל לא תעשה ועשה הנה יש עבירה שענשה של עברה החיא שיחא בעל חוב תמיד ואפלו יעשה כל מצדקי דאפשר והתפעלות לא יועיל כלל ויהיה בעל-חוב תמיד ולפעמים גורם העבירה שמפיל גם אחרים לחיותם בעלי חובות ולזה יש עת שנעשו כמה בעלי חובות בעולם,

זהו מחמת העברה הנ"ל שנתגברה בעולם חס ושלום ועצה לזה לשוב בתשובה בכלליות ולהתחנן לפני השם יתברך להצילו מעבירה זו ולהתחרט בכלליות על עבירה זו ועת לשוב על זה הוא כשהוא במחין דגדלות אזי טוב להתחרט ולבקש מאת הבורא יתברך על זה ולשוב בתשובה כי מחין דקטנות הוא בחינת בעל חוב כי אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (קדושין מ"ט ע"ב): "עשרה קבין שינה ירדו לעולם, תשעה נטלו עבדים" שינה הוא בחינת מחין דקטנות עבדים בחינת (משלי כ"ב, ד): "עבד לווה לאיש מלוה" ולזה כשהוא במחין דגדלות אזי העת לשוב על זה ולבטל העונש של בעל-חוב בחינת מוחין דקטנות כנזכר לעיל:

הברית, כנודע שח"ב ר"ת חיל בלע ויקאנו והיינו חוב, והוא ענין של פגם הק' פגם השינה, פגם ענין העבדות, לכן יודעים בדרך כללי שזה מקושר לענין השינה עבדות וקדושה. שכל אלו הדברים גורמים הענין של בעלי חובות.

לכן האדם שהוא במצב של בעל חוב, צריך לשוב בתשובה באופן כללי ופרטי על פגם השינה. כי אפי' ריבוי שינה לבד בלי תכלית, שהוא סתם בעצבות, זה בחי' עבדות וכו' וכל הפגם הוא סוד של

למעשה זה המציאות של היום שלא היה כזאת מעולם ריבוי בעלי חובות כזה, ועלינו להתעורר איך לתקן זאת באור השיחה הק'.

הנה מוהרנ"ת בלקוטי הלכות מגלה שאע"פ שלא גילה רביה"ק איזו עבירה היא זאת, מ"מ מסוף השיחה משמע שהוא בחי' עבדים, הרי שהוא מקושר לבחי' עבדות ושינה, לכן אע"פ שלא גילה בדיוק, יודעים שהוא מקושר לענין השינה והעבדות, ובכלליות זה שייך לענין פגם

וזה בעצמו בסוד הדורמיטא, כי המוחין יוצאים מז"א ונכנסים לנוק' שהוא סוד הדורמיטא.

והאריז"ל גילה סוד גדול בברכת המפיל, 'ומאיר לאישון בת עין', שבעת הסתלקות המוחין מאירין לתוך הנוק' לא רק המוחין דבינה שיוצאים מז"א אלא מאיר אז גם האור של אריך אנפין. ומבאר הרמח"ל במאמר הגאולה, שבעת שישנה סכנה של מיתת משיח בן יוסף, שהוא אצל כל יהודי כשהוא נמצא בזמן של הסתרה. עליו לדעת שבאותו רגע נותנים לו משמים מוחין דאריך אנפין, אפי' שהוא מרגיש שהוא יושן, ובקטנות המוחין, ולא הולך לו כלל בעבודת ה', אבל עכ"ז האריז"ל מגלה שבאותו רגע מאירים בנוק' מוחין דאריך.

וזהו שמבואר בדברי הבעש"ט והגר"א שמשיח בן דוד פעל אצל השי"ת שמשיח בן יוסף לא ימות, ואיך הוא פעל זאת, מבאר הרמח"ל שבעת ההסתרה של משיח בן יוסף מאיר לו מוחין יותר עליונים מא"א, זהו גופא מה שפעל משיח בן דוד שלא ימות.

נמצא שבזמן שקשה לאדם והוא בחי' בעל חוב ועבדות ושינה, צריך לדעת שבאותו רגע השי"ת משפיע לו השפעות כ"כ גדולות ששום פעם לא השיג זאת, דעד עכשיו השיג רק מוחין דבינה, באותו רגע של הדורמיטא יש סוד 'ומאיר לאישון בת עין', דיש השגות של א"א, ואעפ"י שאינו מרגיש כלל זאת, יאמין וידע שבאותו זמן מכין לו השי"ת אורות גדולים מאד לנשמתו.

מוחין דקטנות, ולכן דייקא כשאדם נמצא במוחין דגדלות הוא עיקר העת לשוב על זה.

ובלקוטי מוהר"ן (ע"ד) מובא שעבודת האדם הוא לצאת ממוחין דקטנות למוחין דגדלות, וצ"ע איך אפשר לעשות עבודה כזאת הרי במוציאות עושה השי"ת שיש על כל אדם כ"ח עיתים, י"ד לטובה וי"ד להיפך, ואיך יכול לצאת ממוחין דקטנות למוחין דגדלות, ולכא"ו קשה שאם מציאות החובות הוא מוחין דקטנות איך יוכל לשוב על זה בגדלות. הרי כל כולו במצב של חוב שהוא בסוד מוחין דקטנות.

ויתבאר ע"פ ההקדם שבימות החול הוא זמן המשכת המוחין דבינה-ישמ"ת, ובכל פעם שישנן מוחין דבינה ועדיין חסר המשכת או"א עילאין, ישנו סוד הדורמיטא שכביכול יש שינה ותרדמה בז"א, שהמוחין מסתלקים מז"א, וזה מצב של הסתרה.

ונודע מה שהזהיר רבינו האריז"ל לבקש ולהתפלל על משיח בן יוסף שלא ימות, ומבואר ע"פ הרמח"ל שכשיש לו רק מוחין דבינה בחי' קטנות, בסוד מוחין דימות החול, אז היחוד רק בסוד יעקב, יחוד בסוד פקידה, שהוא סודו של משיח בן יוסף. ואח"כ עולים ומסתלקים המוחין מז"א ונכנסים לנוק' בסוד תרדמה, אשר זה עצמו הוא סוד מיתת משיח בן יוסף, ואח"כ נמשכים המוחין הגדולים של חכמה ונעשה יחוד הגדול שהוא אורו של משיח בן דוד.

ולפי זה מובן שענין מיתת משיח בן יוסף הוא סוד השינה והסתלקות המוחין,

וכשיאמין כל זאת, ממילא אין לו הסתלקות המוחין כלל, כי במצב שהמוחין יוצאים מהז"א ונכנסים לתוך הנוק' באותו רגע השי"ת מכין לו מוחין העליונים ביותר, ואח"כ כשהזורים המוחין לז"א הוא לגלות לו באמת מה שזכה מקודם בזמן העלמה.

נמצא שכשהאדם הוא בבחי' פגם הקדושה ורואה בפועל שהוא בעל חוב, הרי סימן שפגם בזו העבירה הגורמת זאת. ואזי תיקונו שיאמין באמונה שלימה שאין הסתלקות המוחין בכלל,

דלעולם ישנן מוחין, ואדרבה ברגע שיש דורמיטא באותו רגע ישנן מוחין יותר עליונים, והאמונה הזאת והקרבה הזאת לה', להאמין שה' עושה רק טוב גם בזמן ההסתרה, ע"י האמונה הזאת למעלה מטעם ודעת, אף שאינו יכול להרגיש ולהבין כלל, רק באמונה לבד, שמתעקש לא לחשוב מחשבות שהמלך מריע לו ח"ו, רק מאמין בתקיפות שהמלך אוהבו ורק מטיב לו הטבות גדולות, אזי בהכרח שיוצא מכל פגם החובות, ויזכה לצאת משינה ויכנס לבחי' מוחין דקדושה. ועינינו תראנה מלכותך בביאת גוא"צ בב"א.

